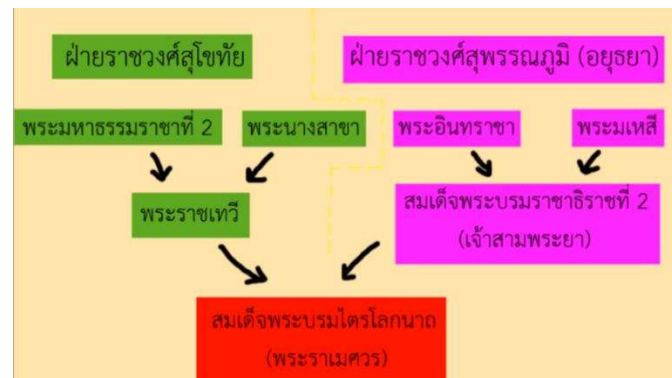

ใบความรู้เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับอยุธยา

อาณาจักรอยุธยา สมเด็จพระเจ้าอู่ทองทรงสถาปนาอาณาจักรอยุธยาขึ้นใน พ.ศ. ๑๘๙๓ ขณะนั้นตรงกับสมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย) แห่งสุโขทัย โดยอาณาจักรอยุธยากับสุโขทัยมีการสู้รบกัน มีหลักฐานจากตำนานว่าพระเจ้าอู่ทอง ทรงยกทัพไปยึดเมืองพิษณุโลกไว้ได้ พระมหาธรรมราชาที่ ๑ แห่งสุโขทัยต้องให้การเจรจาทางการทูตส่งเครื่องราชบรรณาการมาถวาย และขอเมืองพิษณุโลกคืนไปได้

สมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ (ขุนหลวงพองั่ว) แห่งอยุธยา ทรงมีนโยบายที่จะขยายอำนาจขึ้นสู่ทางเหนือ โดยได้ยกกองทัพไปตีเมืองที่อยู่ในอำนาจของสุโขทัยหลายครั้ง จนกระทั่งถึงสมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๒ อาณาจักรสุโขทัยก็ตกเป็นประเทศราชของอาณาจักรอยุธยาเมื่อ พ.ศ. ๑๙๒๑

ต่อมาในสมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๓ (ไสยลือไทย) สุโขทัยตกเป็นประเทศราชของอยุธยาอีกครั้งหนึ่ง และมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติด้วยกัน เนื่องจากสมเด็จพระอินทราชาแห่งอยุธยาได้ขอพระราชธิดาของพระมหาธรรมราชาที่ ๒ ให้อภิเษกสมรสกับเจ้าสามพระยา พระราชโอรสของพระองค์ นับเป็นครั้งแรกที่ราชวงศ์พระร่วงแห่งสุโขทัยมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติกับอยุธยา

ที่มา: www.youtube.com/watch?v=FfZACWWDsCQ

พ.ศ. ๑๙๖๒ พระมหาธรรมราชาที่ ๓ สวรรคต พระยาบาลเมืองกับพระยารามแย่งชิงราชสมบัติกัน สมเด็จพระอินทราชายกทัพมาถึงเมืองพระบาง (นครสวรรค์) และใกล้เคียงกรณีขัดแย้งโดยตั้งพระยาบาลเมืองเป็นพระมหาธรรมราชาที่ ๔ ครองเมืองพิษณุโลก ซึ่งเป็นเมืองหลวงของอาณาจักรสุโขทัยขณะนั้น และให้พระยารามครองกรุงสุโขทัย

พ.ศ. ๑๙๘๑ พระมหาธรรมราชาที่ ๔ สวรรคต ต่อมาสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (เจ้าสามพระยา) แห่งอยุธยาไม่ได้ตั้งผู้ใดเป็นพระมหาธรรมราชาอีก เพียงแต่ให้พระยาอุไทยธานี พระราชโอรสของ

พระมหาธรรมราชาที่ ๔ ให้ครองเมืองพิษณุโลก แต่ไม่ได้อยู่ในฐานะกษัตริย์ของอาณาจักรสุโขทัย ถึง พ.ศ. ๑๙๙๔ พระยาอุททิศเจียรไปเข้ากับพระเจ้าติโลกราชแห่งล้านนาซึ่งเป็นศัตรูกับอยุธยา พระราชเทวีซึ่งเป็นพระราชธิดาของพระมหาธรรมราชาที่ ๒ และเป็นพระราชมารดาของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ได้ครองเมืองพิษณุโลกต่อมาจนสิ้นพระชนม์ ใน พ.ศ. ๒๐๐๖ จากนั้นสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถรวมอาณาจักรสุโขทัยเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรอยุธยา นับว่าเป็นการสิ้นสุดของอาณาจักรสุโขทัย นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา